DĖL CHRONIŠKŲ ALKOHOLIKŲ IR SERGANČIŲ NARKOMANIJA PRIVERSTINIO GYDYMO IR DARBINIO PERAUKLĖJIMO[1]

LIETUVOS TSR AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PREZIDIUMO

1966 m. rugpjūčio 26 d. įsakas

(Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo 1986 m. vasario 26 d. įsako redakcija – Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos ir Vyriausybės žinios, 1986, Nr. 7-54)

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas n u t a r i a:

1. Nustatyti, kad chroniški alkoholikai ir sergantys narkomanija privalo išeiti visą specialaus gydymo kursą sveikatos apsaugos organų gydymo ir profilaktikos įstaigose.

Chroniški alkoholikai, vengiantys savanoriškai gydytis arba po gydymo toliau girtaujantys, turi būti siunčiami į gydymo-darbo profilaktoriumus priverstiniam gydymui ir darbiniam perauklėjimui nuo vienerių iki dvejų metų.

Sergantys narkomanija, vengiantys gydytis, turi būti siunčiami į gydymo-darbo profilaktoriumus, o nepilnamečiai, sukakę 16 metų amžiaus, – į gydymo-auklėjimo profilaktoriumus priverstiniam gydymui nuo šešių mėnesių iki dvejų metų.

2. Klausimą dėl chroniškų alkoholikų ir sergančių narkomanija pasiuntimo į profilaktoriumą visuomeninių organizacijų, darbo kolektyvų, valstybinių organų, taip pat šeimos narių ar artimųjų giminaičių, nepilnamečių tėvų arba juos atstojančių asmenų tarpininkavimu esant medicininei išvadai nagrinėja nurodytų asmenų gyvenamosios vietos (asmenų, neturinčių nuolatinės gyvenamosios vietos, atžvilgiu – jų buvimo vietos tarpininkavimo pateikimo metu) rajono (miesto) liaudies teismas ne vėliau kaip per dešimt dienų viešame teismo posėdyje, iškvietus asmenį, kurio atžvilgiu pateiktas tarpininkavimas, o būtinais atvejais – dalyvaujant visuomeninių organizacijų, darbo kolektyvų arba valstybinių organų atstovams, taip pat šeimos nariams ar artimiems giminaičiams.

3. Nagrinėtiną teisme medžiagą rengia ir siunčia vidaus reikalų organai.

Asmenis, kurių atžvilgiu pateiktas tarpininkavimas dėl priverstinio gydymo ir darbinio perauklėjimo, vengiančius atvykti j medicininį patikrinimą arba į teismą, atvesdina vidaus reikalų organai.

Teismo nutarimą pasiųsti asmenį į gydymo-darbo arba gydymo-auklėjimo profilaktoriumą vykdo vidaus reikalų organai ne vėliau kaip per 10 dienų nuo jo priėmimo. Būtinais atvejais chroniški alkoholikai ir sergantys narkomanija į profilaktoriumą gali būti siunčiami sargybos lydimi.

4. Asmenų, pasiųstų priverstiniam gydymui ir darbiniam perauklėjimui, buvimo gydymo-darbo ir gydymo-auklėjimo profilaktoriume, laikas skaičiuojamas nuo jų atvykimo į profilaktoriumą momento.

5. Jeigu profilaktoriume laikomiems asmenims gydymo ir darbo poveikis yra sėkmingas, po šešių mėnesių gydymo jų buvimo jame laiką gali sutrumpinti profilaktoriumo buvimo vietos rajono (miesto) liaudies teismas administracijos teikimu, pagrįstu medicinine išvada, bet ne daugiau, kaip per pusę. Laiko sutrumpinimas paprastai netaikomas asmenims, pakartotinai pasiųstiems į gydymo-darbo arba gydymo-auklėjimo profilaktoriumą.

Profilaktoriume esantys asmenys teismo nutarimu gali būti paleisti prieš terminą tuo atveju, kai jie suserga sunkia liga, kuri kliudo toliau būti toje įstaigoje.

6. Jeigu gydymo-darbo ir gydymo-auklėjimo profilaktoriume esantys asmenys vengia gydytis, profilaktoriumo buvimo vietos rajono (miesto) liaudies teismas administracijos teikimu, pagrįstu medicinine išvada, gali pratęsti jų buvimo laiką profilaktoriume; bendras tokių asmenų buvimo profilaktoriume laikas negali būti ilgesnis kaip treji metai.

---

[1] Įsakas – su pakeitimais, padarytais 1986 m. spalio 31 d. įsaku (Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos ir Vyriausybės žinios, 1986, Nr. 31-321).

7. Teismo nutarimas šio įsako 2, 5 ir 6 straipsniuose išvardytais klausimais yra galutinis ir neapskundžiamas, bet gali būti užprotestuotas priežiūros tvarka.

8. Teismo nutarimas pasiųsti asmenį į gydymo-darbo arba gydymo-auklėjimo profilaktoriumą yra pagrindas atleisti jį iš darbo neišmokant išeitinės pašalpos, pašalinti iš mokyklos gydymo laikui.

Buvimo gydymo-darbo ir gydymo-auklėjimo profilaktoriume laikas darbo stažo nepertraukia ir įskaitomas į bendrąjį darbo stažą. Atostogos už šį laikotarpį neteikiamos.

Iš gydymo-darbo profilaktoriume laikomo asmens darbo užmokesčio arba pensijos nustatyta tvarka daromi išskaitymai laikymo profilaktoriume išlaidoms padengti, taip pat kiti išskaitymai sutinkamai su galiojančiais įstatymais. Likusioji suma paprastai pervedama šeimai, o jeigu jos nėra, – į jo asmeninę sąskaitą. Gydymo-auklėjimo profilaktoriume laikomiems asmenims maistas, drabužiai, baltiniai, avalynė duodami ir gydymas teikiamas nemokamai.

Asmenims, esantiems gydymo-darbo ir gydymo-auklėjimo profilaktoriume, paliekama teisė į gyvenamąjį plotą ankstesnėje jų gyvenamojoje vietoje.

9. Įdarbinti ir pasiųsti mokytis grįžusius iš gydymo-darbo ir gydymo-auklėjimo profilaktoriumų ir specialių narkologinių skyrių asmenis paprastai ankstesnėje jų darbo ar mokymosi vietoje pavedama rajonų, miestų, miestų rajonų Liaudies deputatų tarybų vykdomiesiems komitetams.

Paleistus iš gydymo-darbo ir gydymo-auklėjimo profilaktoriumų ir specialių narkologinių skyrių asmenis ir neturinčius nuolatinės gyvenamosios vietos, įstatymo nustatyta tvarka įdarbina ir įkurdina arba pasiunčia mokytis gydymo-darbo ir gydymo-auklėjimo profilaktoriumų buvimo vietos arba asmens pasirinktos gyvenamosios vietos rajonų, miestų, miestų rajonų Liaudies deputatų tarybų vykdomieji komitetai.

Rajonų, miestų, miestų rajonų Liaudies deputatų tarybų vykdomųjų komitetų nurodymai dėl grįžusių iš gydymo-darbo ir gydymo-auklėjimo profilaktoriumų ir specialių narkologinių skyrių asmenų įdarbinimo ir pasiuntimo mokytis privalomi įmonių, įstaigų, organizacijų ir mokyklų vadovams.

10. Asmuo, nuteistas laisvės atėmimu už nusikaltimą, padarytą gydymo-darbo ir gydymo-auklėjimo profilaktoriume arba iki atvykimo į jį, priėmus liaudies teismo nutarimą skirti priverstinį gydymą, atlikęs laisvės atėmimo bausmę, turi būti pasiųstas į profilaktoriumą neišbūtam gydymo laikui esant medicininei išvadai, jog būtinas toks gydymas.

11. Pabėgimas iš gydymo-darbo profilaktoriumo arba pakeliui į jį baudžiamas sutinkamai su Lietuvos TSR baudžiamojo kodekso 195^1 straipsniu.

12. Į gydymo-darbo ir gydymo-auklėjimo profilaktoriumą negali būti siunčiami:

a) asmenys, sergantys chroniškomis psichinėmis ligomis, I ir II grupių invalidai, nėščios moterys ir maitinančios motinos, taip pat asmenys, sergantys sunkiomis ligomis, kurios kliudo jiems būti toje įstaigoje. Šių ligų sąrašą tvirtina Lietuvos TSR sveikatos apsaugos ministerija;

b) vyresni kaip 60 metų amžiaus vyrai ir vyresnės kaip 55 metų amžiaus moterys. Į gydymo-darbo profilaktoriumą negali būti pasiųsti asmenys, nesukakę 18 metų amžiaus.

13. Chroniški alkoholikai ir sergantys narkomanija, be to sergantys sunkiomis lydinčiomis ligomis, kurios kliudo jiems būti gydymo-darbo ir gydymo-auklėjimo profilaktoriumuose, I ir II grupių invalidai, vyresni kaip 60 metų amžiaus vyrai ir vyresnės kaip 55 metų amžiaus moterys, vengiantys savanoriškai gydytis arba po gydymo toliau girtaujantys ar piktnaudžiaujantys narkotinėmis medžiagomis, turi būti siunčiami į specialius narkologinius skyrius priverstiniam gydymui nuo trijų mėnesių iki vienerių metų.

Į specialius narkologinius skyrius nurodyti asmenys siunčiami šio įsako 2, 3, 4, 7 ir 8 straipsniuose numatyta tvarka.

Jeigu specialiuose narkologiniuose skyriuose laikomiems asmenims gydymo poveikis yra sėkmingas, po dviejų mėnesių gydymo jų buvimo juose laiką gali sutrumpinti rajono (miesto) liaudies teismas administracijos teikimu, pagrįstu medicinine išvada. Laiko sutrumpinimas netaikomas asmenims, pakartotinai pasiųstiems į specialius narkologinius skyrius priverstiniam gydymui.

14. Priverstinai gydyti nuo alkoholizmo ar narkomanijos asmenys privalo gyvenamosios vietos gydymo ir profilaktikos įstaigose išeiti dvejų metų priešalkoholinį ar priešnarkomaninį priešrecidyvinį gydymo kursą.

Asmenis, vengiančius priešalkoholinio ar priešnarkomaninio priešrecidyvinio gydymo arba vėl pradėjusius vartoti alkoholinius gėrimus ar narkotines medžiagas, teismas pakartotinai siunčia į gydymo-darbo ir gydymo-auklėjimo profilaktoriumus arba į specialius narkologinius skyrius. Nurodytais atvejais į gydymo-darbo ir gydymo-auklėjimo profilaktoriumus arba specialius narkologinius skyrius siunčiama vietos sveikatos apsaugos organo teikimu.

15. Jeigu chroniški alkoholikai ir sergantys narkomanija neatvyksta į gydymo ir profilaktikos įstaigą specialiam gydymo kursui išeiti, juos gali pagal sveikatos apsaugos organų paraiškas atvesdinti vidaus reikalų organai (milicija).

16. Pasiuntimas į gydymo-darbo ir gydymo-auklėjimo profilaktoriumą yra administracinė medicininė priemonė ir teistumo neužtraukia.